



Stortinget
Karl Johansgate 22
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
25/2412-

Dato
29. april 2025

Representantforslag 197 S (2024-2025) om liberalisering av privatskoleloven (profilskoler og yrkesfagskoler)

Formålet med privatskoleloven er å medvirke til at det kan opprettes og drives private skoler, slik at foreldre og elever kan velge andre skoler enn de offentlige, jf. lovens § 1-1 første ledd. I Innst. 404 L (2021–2022) fremhever flertallet i utdannings- og forskningskomitéen blant annet at kjernen i privatskolelovgivningen er å ivareta muligheten til å etablere private skoler som representerer et tydelig alternativ til den offentlige skolen. Regjeringen mener profilskoler og private yrkesfagskoler ikke utgjør noe supplement som skiller seg tydelig fra tilbudet i den offentlige skolen.

Det er et politisk ansvar å sørge for at vi fremover tar vare på og bygger videre på det som er den største styrken til norsk skole, nemlig at elever med ulik bakgrunn og med ulike interesser møtes for å lære sammen. Fellesskolen gir elevene gode fagkunnskaper og ferdigheter, samt et bredt grunnlag for videre utdanning, arbeid og deltagelse i samfunnslivet.

En sentral målsetting for regjeringen, slik det også er uttrykt i Hurdalsplattformen, er å styrke den offentlige fellesskolen og stramme inn lov om private skoler med rett til statstilskudd, jf. Prop. 98 L (2021–2022). Som oppfølging av Hurdalsplattformen ble godkjenningsgrunnlagene for profilskoler og private yrkesfagskoler opphevet gjennom lovendringer med virkning fra høsten 2022, jf. Prop. 98 L (2021–2022).

Bakgrunnen for innstrammingsbehovet var den store økningen i antall godkjente private grunnskoler og videregående skoler under foregående regjering. Denne utviklingen var blant annet drevet frem gjennom fremveksten av såkalte «profilskoler». Stor vekst i private skoler kan ha store konsekvenser for skolestrukturen i vertskommunen og vertsfylket, og kan

medføre at også elever i den offentlige skolen får lenger reisevei fordi det ikke lenger er elevgrunnlag for å opprettholde nærskolene deres.

Etter lovendring fra høsten 2023 følger det også av privatskoleloven at vertskommunens eller vertsfylkets uttalelse skal tillegges *vesentlig vekt* ved behandlingen av søknader om godkjenning av nye privatskoler, og ved søknad om driftsendringer ved eksisterende skoler. Jeg vil vise til at det er de folkevalgte i kommuner og fylkeskommuner som best kjenner de lokale forholdene, og er nærmest til å vurdere konsekvensene av en eventuell etablering eller endring i skoletilbudet i sine områder. At uttalelsen skal tillegges vesentlig vekt innebærer ikke at vertskommunen eller vertsfylket har noen vetorett.

De lovendringene som, etter forslag fra regjeringen, er vedtatt i denne stortingsperioden, har bidratt til å bremse den store økningen i antall private skoler som fant sted under Solberg-regjeringen. Godkjenningsordningen i dagens privatskolelov – som åpner for godkjenning av skoler som representerer et tydelig alternativ til den offentlige skolen, for eksempel basert på livssyn eller en alternativ pedagogikk – er i stor grad lik den godkjenningsordningen som kom inn i privatskoleloven i 2007, som resultat av privatskoleforliket mellom Stoltenberg II-regjeringen og Kristelig folkeparti.

Jeg ser ikke behov for å sette i gang noe arbeid med sikte på å gjeninnføre de to godkjenningsgrunnlagene «profilskoler» og «private yrkesfagskoler» som ble innført under forrige regjering.

Med hilsen



Kari Nessa Nordtun

Dokumentet er godkjent elektronisk og påført statsrådens signatur